

Täysistunto

Perjantai 9.3.2018 klo 13.01—13.28

7. Hallituksen esitys eduskunnalle lentoliikenteestä Kuuban kanssa tehdyn sopimuksen hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi

Hallituksen esitys HE 187/2017 vp

Valiokunnan mietintö LiVM 2/2018 vp

Osittain ainoa, osittain toinen käsittely

Puhemies Paula Risikko: Osittain ainoaan, osittain toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 7. asia. Ensin päätetään liikenne- ja viestintävaliokunnan mietinnön LiVM 2/2018 vp pohjalta ainoassa käsittelyssä sopimuksesta ja sitten toisessa käsittelyssä lakiehdotuksesta.

Keskustelu

13.17 **Ben Zyskowitz kok:** Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Kari kyseli, milläköhän kulmalla edustaja Heinonen osallistuu tähän Kuuban kanssa tehtävästä sopimuksesta käytävään keskusteluun. Mutta edustaja Heinosen sijaan minä osallistun, koska meidän keskinäisessä työnjaossa Kuuba kuuluu minulle ja Bahrain kuuluu edustaja Heinoselle. [Naurua]

Suomi kaupallisista syistä ja monista muista hyvistä syistä tekee yhteistyötä mitä erilaisimpien maiden kanssa maailmassa. Näin ollen on luonnollista, että myös Kuuban kanssa, vaikka se on kommunistinen diktatuuri, Suomi kehittää erilaisia suhteita, ja jopa Euroopan unioni on pyrkinyt lisäämään dialogia Kuuban kanssa. Se, että nyt pyritään tällä sopimuksella parantamaan edellytyksiä myös lentoliikenteelle maidemme välillä, on positiivinen asia. Koska Kuuba tänä päivänä on eräänlainen sosialismin ulkomuseo ja jokainen suomalainen voi — myös sellaiset, jotka nuoruutensa parhaat vuodet ovat käyttäneet ihaillemalla Che Guevaraa, Fidel Castroa ja muita murhamiehiä, nämäkin suomalaiset voivat — nyt omin silmin mennä katsomaan, miten maa, joka aikaisemmin on ollut esimerkiksi elintarviketuotannossa, sokerijuurikkaassa ja muussa, hyvin kilpailukykyinen maa, on onnistuttu sosialismin tunnusten alla ja kommunistien toimesta raunioittamaan taloudellisesti todella surkeaksi maaksi, siis taloudelliselta tilanteeltaan, muutenhan Kuuba on aivan erinomainen maa ja sillä on erinomainen kansa. En itsekään ole sitä mieltä, että Kuuba pitäisi palauttaa Yhdysvaltain gangstereiden leikkikentäksi, mutta kyllä toivon, että tällainen avautuminen muun muassa lentoliikenteen muodossa tarjoaisi kuubalaisille entistä enemmän vapautta ja mahdollisuutta vapaasti päättää omista asioistaan.

13.19 **Eero Heinäluoma sd:** Arvoisa puhemies! Pyysin puheenvuoron, koska huomattuani edustaja Zyskowitzin ottavan aiheesta puheenvuoron ajattelin, että hän ryhtyy vastustamaan tätä sopimusta. Huojentuneena totean, että on kerrankin asia, josta olen edustaja Zys-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 20/2018 vp

kowiczin kanssa samaa mieltä, sekä tästä hänen virallisesta osastaan — siitä, että nämä lentoyhteydet ja ylipäänsä kanssakäyminen eri maiden välillä ovat hyödyllisiä ja tarpeellisia — että myös siitä osasta, että kommunismissa on tapahtunut hirveitä rikoksia ihmisyyttä vastaan ja myös taloudellisessa mielessä se on osoittautunut hyvin epäonnistuneeksi järjestelmäksi.

Kiinnitän kuitenkin huomiota siihen, että tämä peruslinja, jonka valiokunta on hyväksynyt, on oikea. Sehän oikeastaan lähti jo tästä Etyj-kokouksesta vuonna 75, jolloin havainto oli, että tarvitaan kanssakäymistä ajatuksiltaan hyvin erilaistenkin maiden välillä. Loppujen lopuksi, kun ihmiset tapaavat toisiansa, ajatukset kulkevat, viime kädessä demokratia on se suuri voittaja.

13.20 Mikko Alatalo kesk: Arvoisa puhemies! Tosiaankin tätä käsiteltiin liikennevaliokunnassa, ja ei tämä ole ihan pelkästään leima päälle -asia. Tällä on hyvin tärkeä symbolinen arvo ja myös kaupallinen arvo. Kuubahan oli pitkään Yhdysvaltain kauppasaarron alaisena, ja olen itse käynyt siinä maassa silloin kun vielä esimerkiksi amerikkalaiset eivät päässeet suoraan lentämään Yhdysvalloista sinne vaan joutuivat Meksikon tai Kanadan kautta lentämään, ja minusta kaikki tämmöinen maailman avautuminen myös lentoliikenteen myötä on juuri sitä parasta, mistä edustaja Heinäluomakin puhui. Kun ihmiset voivat olla kanssakäymisessä, niin vain näin me voimme avata tällaisia suljettuja yhteiskuntia ja nimenomaan toimia ystävällisessä hengessä. Ehkäpä Pohjois-Koreankin suhteen voitaisiin näin toimia. Mutta joka tapauksessa liikenteellä on hyvin iso merkitys kaiken kaikkiaan tällaisten yhteiskuntien ja meidän, eurooppalaisten yhteiskuntien, välisessä yhteistyössä.

13.21 Mika Kari sd: Arvoisa rouva puhemies! Olen saanut itsekin kunnian vierailla Kuubassa, ja siellä lentokentällä huomasin, että Finnairin vuoron lisäksi siellä aamukoneina oli tulossa useita lentoyhtiöitä Yhdysvalloista ja Yhdysvallatkin lentoliikennettä Kuubaan ylläpitää. Ihan samalla kulmalla kuin edustajakollegat aikaisemminkin olisin itse sanonut, että turismi on yksi tärkeä keino viedä myös demokratiaa kehittyviin maihin ja luoda tällaista laajempaa kansainvälistä yhteyttä myös ihan paikallisten kansalaisten kanssa, ja toivon, että tämäkin asia tässä edistyy.

Mutta myös lentoliikenteen kehitys on voimakasta ja yhä suorituskyykyisempiä lentokoneita valmistetaan, ja myös Finnair operoi uusilla pitkänmatkankoneilla. Myös tämä yhteistyö Kuuban kanssa voi omalta osaltaan mahdollistaa pidempien lentoyhteyksien syntymisen Suomen ja vaikkapa tässä tapauksessa Väli-Amerikan tai jopa Etelä-Amerikan välillä.

13.22 Jaana Pelkonen kok: Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Zyskowiec nosti omassa puheenvuorossaan esiin ihmiset, jotka ovat oman nuoruutensa parhaat vuodet käyttäneet ihailemalla Kuuban toimintaa. Itse olen oman nuoruuteni parhaimmat vuodet viettänyt juuri Kuubassa, ja on ollut ilo seurata näitä suuria muutoksia, mitä Kuubassa on kuluneiden vuosien aikana tapahtunut. Aikoinaan Kuubaan pääsy lentäen ei täältä Suomesta eikä Euroopasta ollut niin helppoa, mutta nyt tämä on tärkeä sopimus. Täällä on puhuttu monenlaista tähänkin liittyen, mutta kyse on oikeasti erittäin merkittävästä sopimuksesta. Suomella ei kahdenvälistä sopimusta Kuuban kanssa aikaisemmin ole ollut, eli on hieno edistysaskel tämäkin.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 20/2018 vp

13.23 **Paavo Arhinmäki vas:** Arvoisa rouva puhemies! On tärkeää, että pyrimme edistämään demokratiaa, sananvapautta, ihmisoikeuksia kaikkialla maailmassa, ja Kuuba on yksi niistä maista, joissa näitä ongelmia on edelleen. Meidän ei pidä lähteä siitä, että sulksimme yhden silmän, vaan meidän pitää pitää aina kaikki silmämme auki.

Edustaja Zyskowicz kuvasi niitä ongelmia, mitä Kuubassa on, mutta hän unohti mainita yhden aika merkittävän syyn, miksi näitä taloudellisia ongelmia Kuubassa on. Se on kauppasaarto, jota naapurimaa Yhdysvallat on Kuuban ympärillä pitänyt siitä lähtien, kun kuubalaiset häätivät yhdysvaltalaiset gangsterit, roistot, saarelta pois. YK:han on ottanut useasti kantaa yleiskokouksissa kauppasaartoon. Tämä on todella ongelmallista ollut, koska se on vaikuttanut lääkkeidensaantiin, ruoansaantiin, kaupankäyntiin, ja tällaiset nimenomaan ovat vaikeuttaneet sitä Kuuban avautumista. On tärkeää, että juuri tämäntyypiset, niin kuin esimerkiksi tämä lentosopimus, suorat lentoyhteydet ja se, että entistä enemmän käy ihmisiä ja entistä enemmän tulee kauppasuhteita, edistävät asioita. Kuubassahan esimerkiksi lukutaito ja lääkärit ja tämäntyypiset asiat ovat sellaisia, joissa on erittäin hyviä tuloksia saatu aikaan.

Ja jos ajatellaan Kuubaa, niin ehkä ne kaikkein suurimmat ihmisoikeusrikkomukset eivät niinkään liity itse asiassa Kuuban valtioon vaan Kuuban saarella olevaan Guantanamon vankileiriin, jota ei lupauksista huolimatta ole vielä kukaan suljettu — itse asiassa vaikuttaa siltä, että ollaan pikemminkin mietitty, että sinne tuotaisiin lisää vankeja. Kyllä Guantanamon vankileiri on kyseenalainen kansainvälisen oikeudenkin näkökulmasta, ja siihen pitäisi puuttua.

Keskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esityksessä HE 187/2017 vp tarkoitetun sopimuksen. Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyn, hallituksen esitykseen HE 187/2017 vp sisältyvän lakiehdotuksen. Lakiehdotuksen toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.